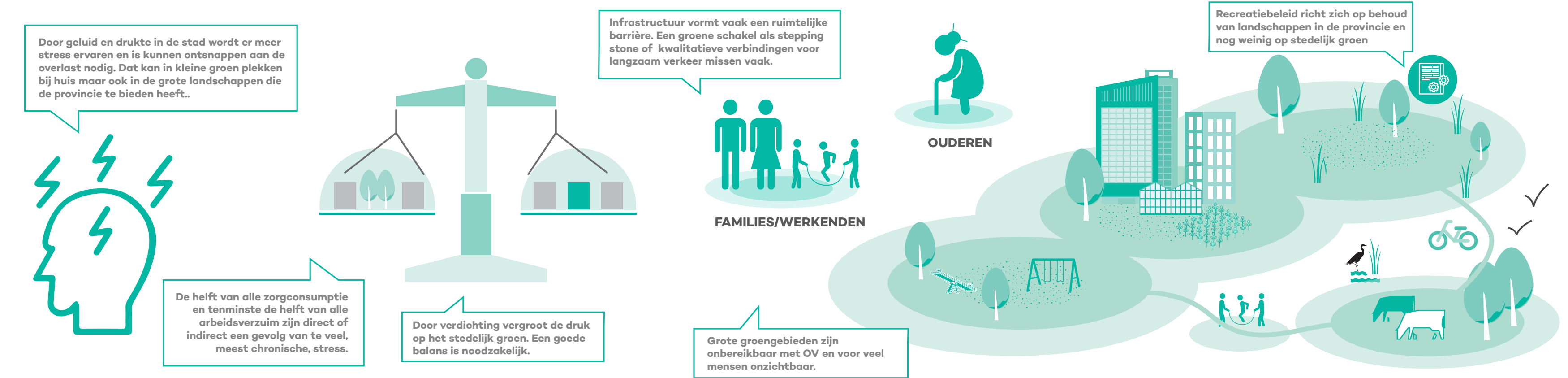
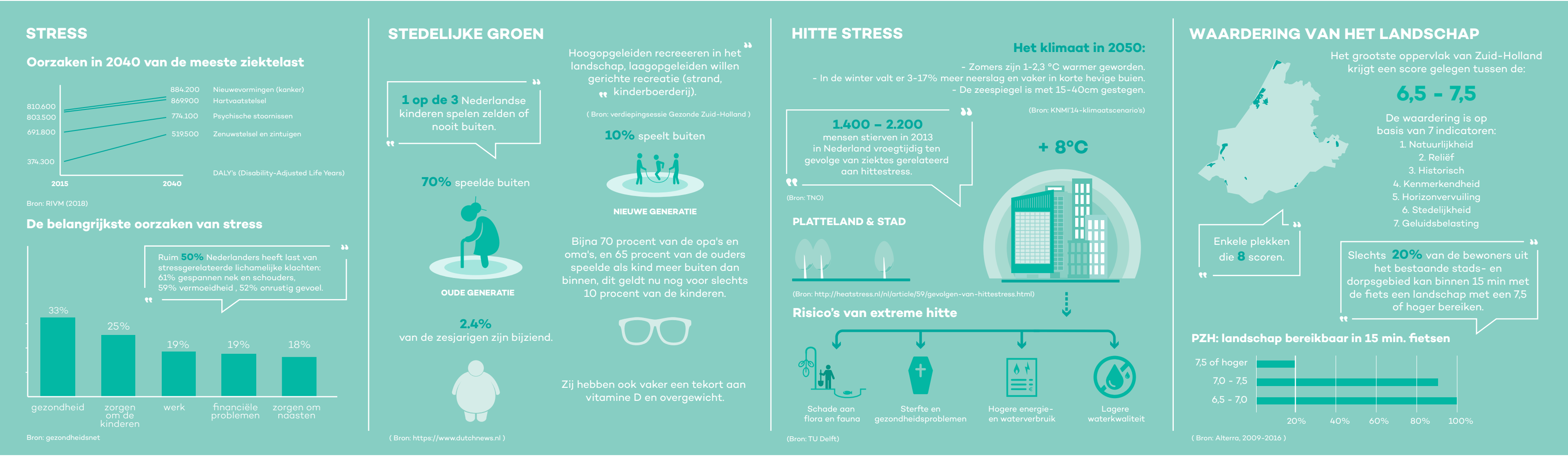

WAT IS HET PROBLEEM?

WAT ZIJN DE FEITEN?

DIT ZIJN DE OPLOSSINGEN

‘VERBONDEN EN BEREIKBARE GROTE LANDSCHAPPEN’

Zowel het kleine als het grote groen kan een bijdrage leveren aan een gezonde leefstijl en een gezonde omgeving. Het kleine groen, waar het gaat om de openbare ruimte dichtbij, waar je dagelijks kunt bewegen en ontspannen. Het grote groen, waar je rust en ruimte kunt vinden. In Zuid-Holland zijn mooie grote landschappen te vinden. Dat die niet altijd verbonden danwel bereikbaar zijn vanuit de dorpen en steden is een aandachtspunt. Groengebieden en met name bomen en wateroppervlakken spelen een grote rol in het verminderen van hitte-stress. Op dit moment is er echter nog geen goede data beschikbaar om dit ook op kaart inzichtelijk te maken. Daarnaast is niet al het groen zo gezond als het lijkt, door de nabijheid van grote wegen (luchtkwaliteit) of de overlast door geluid (van vliegtuigen, industrie e.d.). Er is aandacht nodig niet alleen voor de kwantiteit, maar ook de kwaliteit van het groen ver weg en dichtbij.

‘VEILIGE ROUTES EN MEER EIGENAARSCHAP’

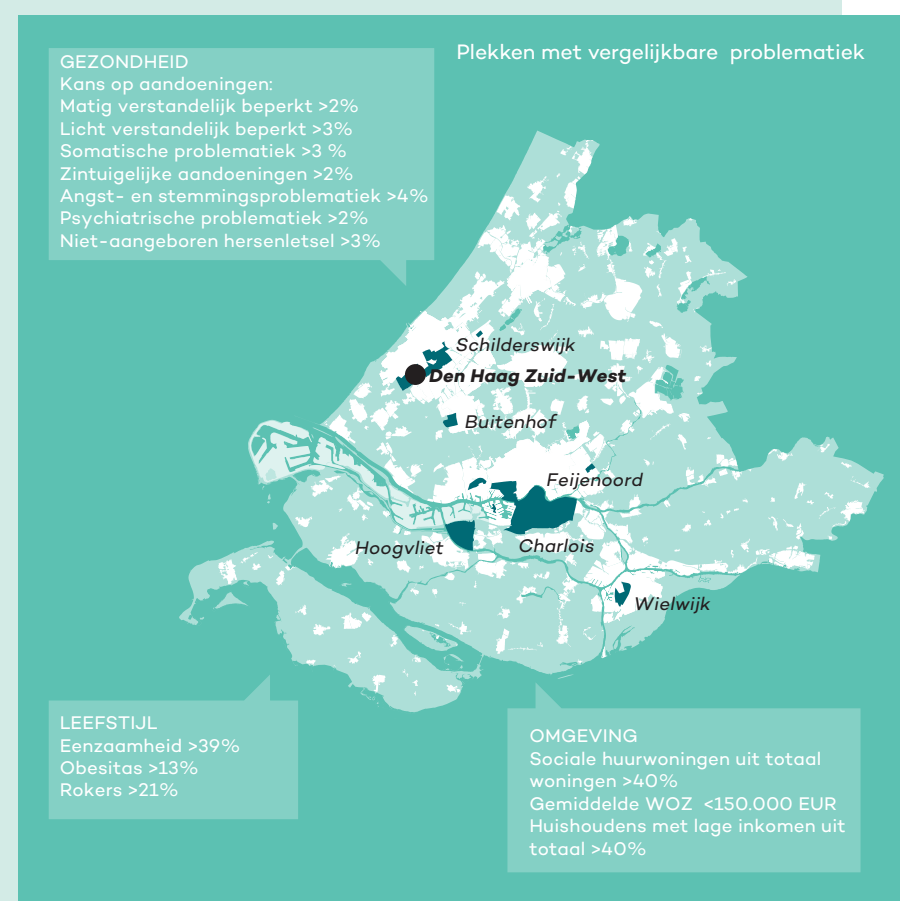
De gebiedsgerichte uitwerkingen laten zien dat het groen in buurten en wijken nog niet optimaal benut wordt. De zichtbaarheid van groen en speelplekken en de routes er naar toe zijn niet altijd duidelijk. Het bewust inrichten van bepaalde plekken met een thema kan een oplossing zijn om dit specifiek te maken, ook als er kansen liggen om eigenaarschap bij bewoners neer te leggen. Ook een veilige inrichting heeft aandacht nodig rond schoolpleinen, sportvelden, speeltuinen en wandelroutes. Duidelijk is dat er een verbetering gemaakt kan worden in het verbinden van het kleine en grote groen, door realisatie van bijvoorbeeld stepping stones als fietspaden en goed gestructureerde routes.

‘NIET ALLEEN DE KWANTITEIT, MAAR OOK DE KWALITEIT’

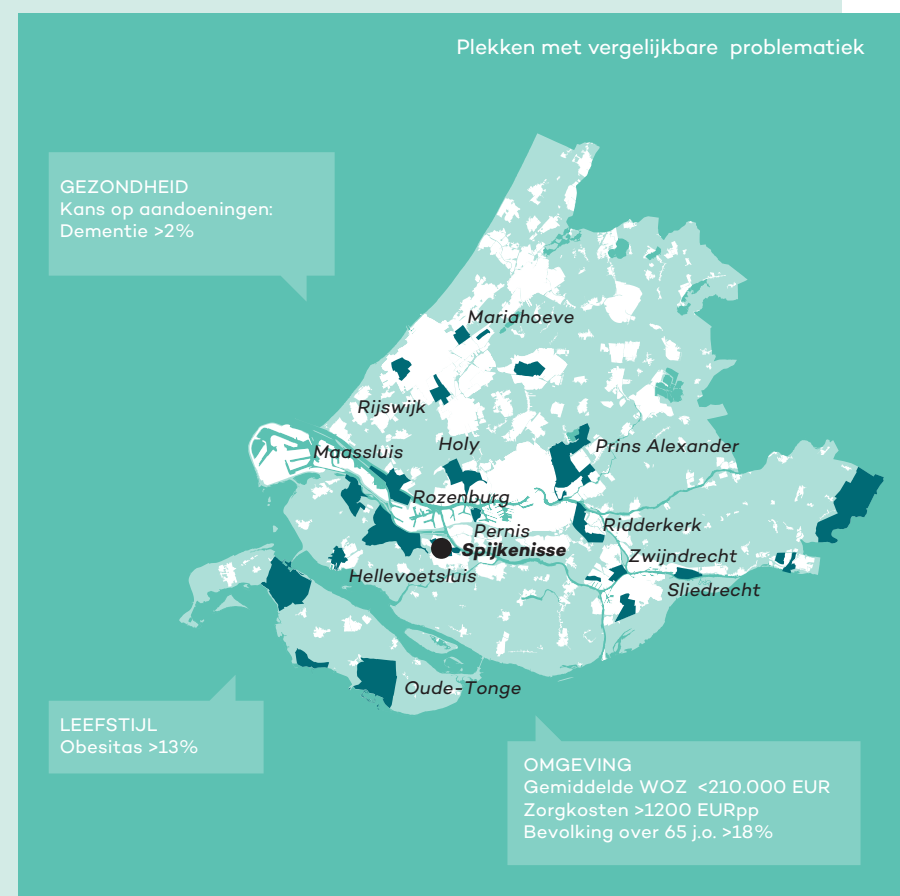
De inrichting van het groen, of het nu klein of groot is, wordt door verschillende partijen opgepakt. De afstemming over grenzen heen en de rollen die partijen hierin hebben vragen om een verbeteringslag. Vanwege kostenoverwegingen is de inrichting van groen op lokale schaal minimaal, een impuls hierin kan verschillende voordelen opleveren op het gebied van gezondheid. Door als partijen hier gezamenlijk aan te werken, wordt die verbeteringslag wellicht wél mogelijk.

De drie casuslocaties zijn vanuit diverse bronnen onderzocht op indicatoren met betrekking tot gezondheid, leefstijl of ruimtelijke kenmerken. Een hoge score op deze indicatoren heeft ons geleid naar een aantal andere locaties in de provincie met een vergelijkbare problematiek. Het is voorstelbaar dat deze gebieden ook gebaat zijn bij een vergelijkbare aanpak of oplossingsrichting. Meer informatie is te vinden in de rapportage Gezond-Zuid Holland 2040, juli 2018

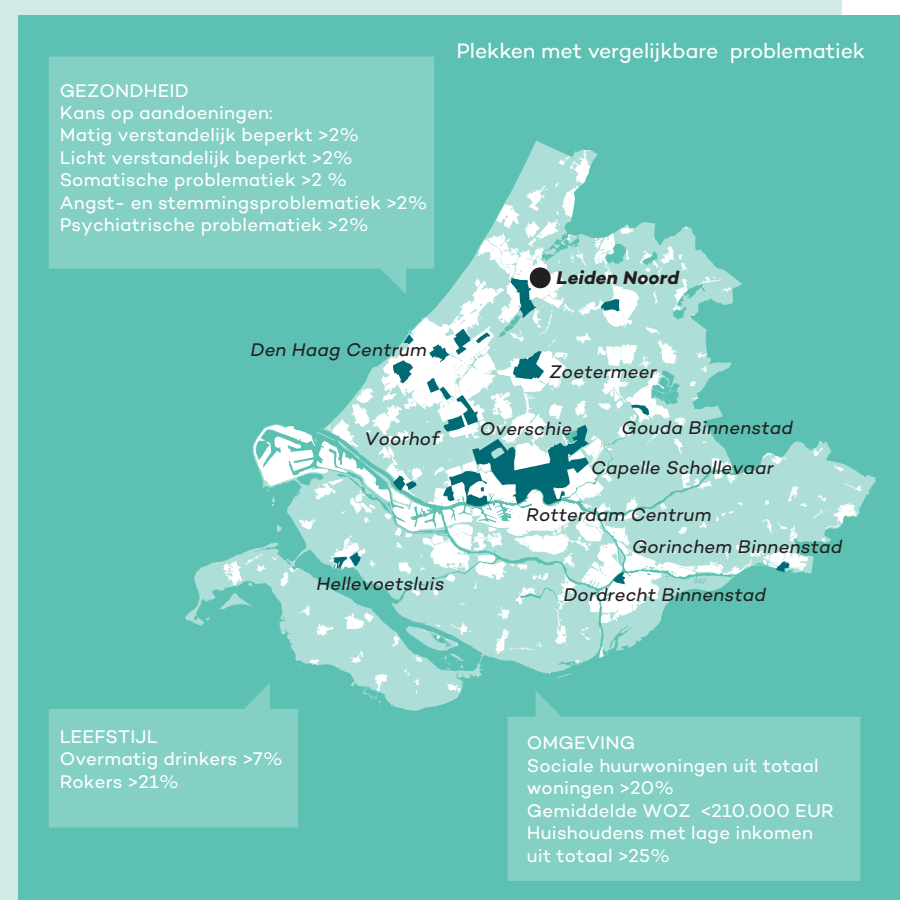
CASUS DEN HAAG ZUID-WEST

CASUS SPIJKENISSE STERRENKWARTIER

CASUS LEIDEN NOORD

Vergroening en verduurzamen bestaande gebouwen
Vergroening en verduurzaming tegen de hitte eiland in zomer. Bomen geven schaduw en zorgen voor verdamping

Gezond eten
In samenwerking met sporthal

Goede voorbeeld leren fietsen/koken
Zien = doen geldt voor fietsen maar bijvoorbeeld ook koken

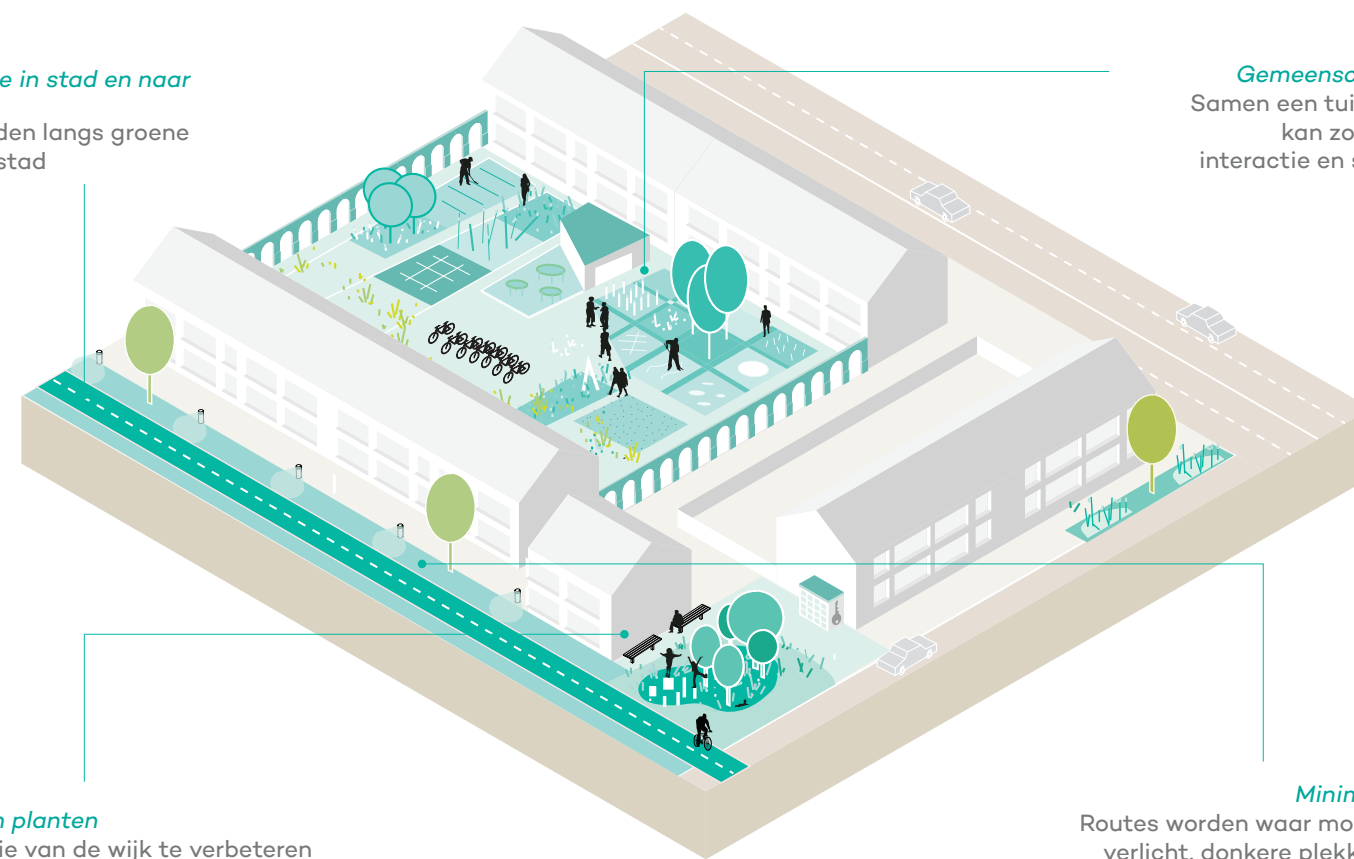
Stepping stone in stad en naar buitengebied
Brede fietspaden langs groene plekken in de stad

Diversiteit van planten
Om de ecologie van de wijk te verbeteren

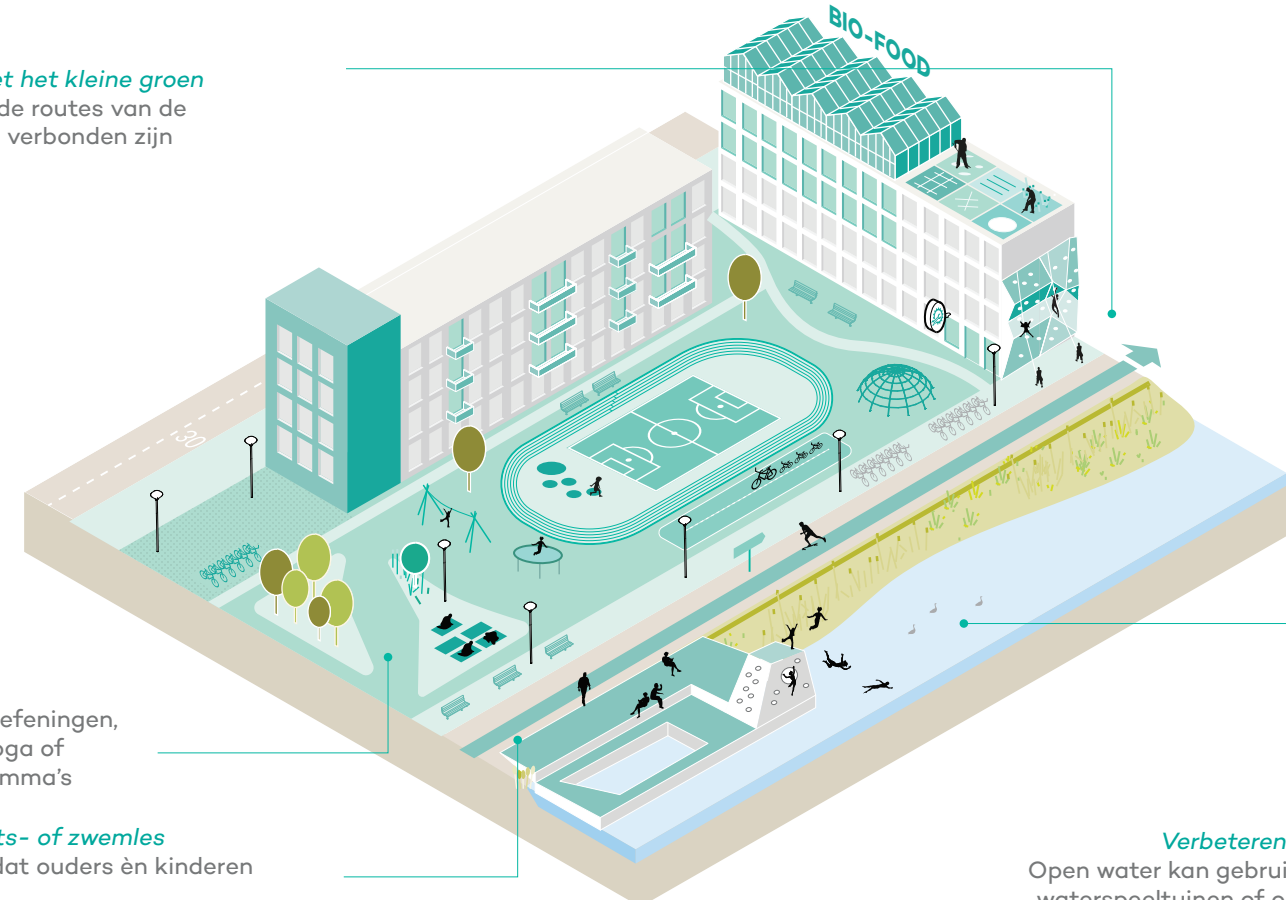
Koppel het grote met het kleine groen
Goed gestructureerde routes van de stad naar buiten die verbonden zijn

Stilte gebieden
Voor ontspanningsoefeningen, running-therapie, yoga of mindfulness-programma's

Organiseren van fiets- of zwemles
Kan er voor zorgen dat ouders en kinderen meer gaan bewegen

Minimale verlichting
Routes worden waar mogelijk minimaal verlicht, donkere plekken zorgen voor rust maar het moet wel veilig zijn

Gezonde schoolomgeving
Autovrije zones rondom schoolpleinen, sportvelden en speeltuinen met groene en veilige aanlooproutes

Kindlint
Kinderen kunnen naar school alleen met de fiets

Openbare schoolpleinen
Sluit deze niet af zodat deze na schooltijd kunnen dienen voor meerdere activiteiten

Pleinen ingericht als stadstuin
Plekken en pleinen worden functioneel ingericht bijvoorbeeld als speeltuin of stadstuin

Gemeenschappelijke tuin
Samen een tuin onderhouden kan zorgen voor meer interactie en sociale cohesie

Minimale verlichting
Routes worden waar mogelijk minimaal verlicht, donkere plekken zorgen voor rust maar het moet wel veilig zijn

Verbeteren waterkwaliteit
Open water kan gebruikt worden voor waterspeeltuinen of om te zwemmen

GEZOND ZUID-HOLLAND 2040

TOEKOMSTAGENDA ONDERZOEK GEZONDHEID EN VERSTEDELIJING

ONDERZOEK METHODE EN PROCES

OPGAVE EN PROJECT:

Stel: de provincie Zuid-Holland is in 2040 de gezondste provincie in Nederland. Welke stappen hebben we dan ondernomen om daar te komen en wat betekent dat voor de ruimtelijke context om ons heen? Deze zeer ambitieuze doelstelling helpt ons om meer toekomstgericht en buiten de bestaande kaders te denken. We kijken verder dan de huidige beleidsperiode en richten ons op de lange termijn 'onderstroom'.

DIAGNOSE:

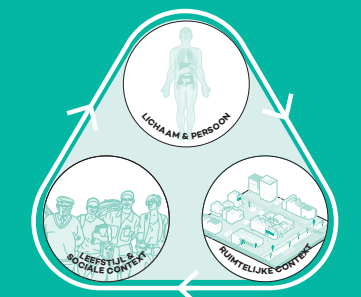
In de diagnose fase hebben we samen met professionals uit het werkveld expertmeetings georganiseerd. Hier zijn verschillende trends opgehaald die zijn geclusterd in thema's waaromheen verdiepende sessies georganiseerd zijn. In een integratiesessie hebben we vervolgens een diagnose kunnen maken wat de problemen van nu zijn en de problemen van de toekomst.

OPGAVEN:

Tijdens de integratiesessies zijn ook de opgaven benoemd. Grote factor op de gezondheid is bijvoorbeeld de hoeveelheid luchtvervuiling, geluid, stress, eenzaamheid en obesitas. Voor een aantal gezondheidsproblemen weten we al dat ze naar de toekomst toe waarschijnlijk verder toenemen, zoals ook in de VTV 2018 (RIVM, juli 2017) naar voren komt. We vragen ons af hoe we nu kunnen acteren om bij te sturen. Specifieker: hoe kan ons ruimtelijk beleid en de manier waarop we onze ruimte inrichten, hier een oplossing voor bieden?

VERHAALLIJNEN:

De verschillende opgaven die uit de diagnose naar voren komen zijn vertaald naar verhaallijnen. Dit zijn beeldende verhalen die oplossingsrichtingen aangeven. Elke verhaallijn bevat een probleemstelling, bijbehorende feiten en geeft een doorkijk naar mogelijke oplossingen.

OPGAVE & PROJECT

In het toekomst agenda onderzoek ligt de focus op het verkennen van gezondheid binnen het omgevingsbeleid. De provincie heeft daarbij met opzet een vooruitstrevende ambitie neergelegd 'Zuid-Holland 2040 – gezondste provincie van Nederland' om vanuit daaruit terug te redeneren.

COLOFON

Dit document is het product van het onderzoek Gezond Zuid-Holland 2040

POSAD

Emile Revier, Froukje van de Klundert, Francesca Becchi, Tomer Shachaf, Vincent Babeş, Milan Oosterling
contact: froukje@posad.nl

TNO

Geiske Bouma, Petra Vermeulen, Reinier Sterkenburg, Hariwa Hayas, Ingo Bousema, Mirjam van Itersen
contact: geiske.bouma@tno.nl

PROVINCIE ZUID-HOLLAND

Gielijn Blom, Jan-Harm Brouwer, Johan van Zalinge, Mohamed Sbaai
contact: ge.blom@pzh.nl